

nødt til at tage Ordet, er det blevet for langt af mig, at hvert Ord og hvert Standpunkt skulde fastholdes — og det har jeg ogsaa været villig til, det er noget, jeg ikke beklager mig over — medens derimod paa den anden Side, paa den Side, som opponerede, Synspunkter og Standpunkter have svinget ligesom Møllevinger i en Storm. Man har ikke kunnet fastholde noget af dem. Man har set den store Adressebevægelse og ved, hvilket Indtryk den gjorde, og hvorledes den blev benyttet, og saa hører man nu, at den intet har at betyde. Ogsaa her svigter altsaa Grunden under ens Fødder. Uden at inklade mig videre her paa, skal jeg kun sige, at for saa vidt det er Tilfældet, hvad jeg ikke tvivler paa, at flere have underskrevet denne Adresse uden at vide, hvad der stod i den, skal man ikke bebrejde dem det. Det er efter min Erfaring et almenmenneskeligt Fænomen ved Underskrivning af Adresser, saa er der ikke noget at sige til det. Snarere vilde jeg fæste Opmærksomheden ved en Ytring, som fremkom fra den ærede Ordfører, og som jeg haaber, jeg ikke har misforstaaet. Denne Ytring gik nemlig ud paa, at han havde skiftet Standpunkt. Jeg siger, jeg haaber, at jeg ikke har misforstaaet ham, men at han virkelig har sagt det. Det er nemlig min Mening, at det efter Omstændighederne er en Ære at skifte Standpunkt. Det beror paa, om man efter sin Fornuft og sin Samvittighed vinder en Overbevisning om, at det Standpunkt, man hidtil har forfægtet, er urigtigt. I saa Tilfælde er det en Ære at skifte Standpunkt. Men næsteften Æren ved at skifte Standpunkt — og som en nødvendig Konsekvens deraf — kommer Æren ved at vedkende sig det. Uden nu at ville fremkomme med Bebrejdelser, sårer jeg derfor noget i denne Sag: Enten har man ikke skiftet Standpunkt, men saa har man tidligere skjult sit Standpunkt overmaade godt, eller ogsaa har man — jeg sigter herved til, hvad jeg kalder Oppositionen — skiftet Standpunkt og er nu overhovedet uvillig stemt mod enhver Afhændelse, Cession, Overdragelse, hvad man nu vil kalde det, af de vestindiske Øer, men saa har man undladt at vedkende sig det. Idet jeg, som sagt, langt fra vil bebrejde nogen det, men tværtimod erkender det for en Ære, at man efter tidligere at have staaet paa et Standpunkt, senere efter sin bedste Overbevisning og Samvittighed gaar over til det modsatte, maa jeg dog fastholde, at det burde siges, i en saa vigtig Sag burde Kortene lægges

klart og rent paa Bordet, det burde vides, om man er for eller imod Traktaten. Men naar jeg nu ser paa, hvad Resultatet bliver af Fællesudvalgets Mindretals Indstilling, ser jeg ikke rettere, end at man opstiller en fuldstændig og absolut umulig Betingelse for Traktatens Godkendelse. Mindretallets Indstilling gaar ud paa, at forinden Rigsdagen tager endelig Stilling til Konventionen af 24de Januar 1902, vil der være at foretage en hemmelig Afstemning af visse Vælgere. Man udsætter at tage endelig Stilling til Konventionen, indtil en vis Begivenhed, en vis Art af Afstemning har fundet Sted, og det, uagtet man vistnok allerede før denne Dag, men i alt Fald i Dag, efter Afstemningen i Folketinget, maa vide, at en saadan Afstemning er en fuldstændig Umulighed. Maaske de Herrer ville svare mig, at der under denne Vedtagelse af en Indstilling, der jo efter sin Ordlyd er en fuldstændig Umulighed og Urimelighed, at der under denne Form, som man ikke maa tillægge alt for stor Vægt, skjuler sig den Realitet, at man overhovedet er imod at medvirke til, at Ratifikationen af Konventionen finder Sted. Ja, det er muligt, at det kun er en Form, men det er højst skadeligt, at den Villie, som Mindretallet saaledes har, er givet til Kende paa denne Maade; for det, som Formen skjuler, eller i hvert Tilfælde let kan skjule for adskillige, er, at der i Virkeligheden nu stemmes for eller imod. Der stemmes for Konventionen eller mod Konventionen, der er ikke Tale om en Mellemsvej eller en Mellemsstilling. Idet jeg, som sagt, beklager, at Sagen, som den nu foreligger, ikke retter det klare Spørgsmaal til Medlemmerne af dette Ting: Vil du stemme for Konventionen eller vil du ikke stemme for den? finder jeg, at det er min Pligt at betone, at det er i Virkeligheden dette Spørgsmaal, som skal afgøres. Det er ikke en Mellemsvej, man gaar, naar man stemmer for Mindretalsindstillingen, men man stemmer for Konventionens Forkastelse. Og saaledes som Sagen nu foreligger, paa det Trin, hvorpaa den nu er, tør jeg udtale som min faste Overbevisning — og jeg er dog vistnok den Mand i Landet, som for Tiden har bedst Indsigt i, hvad denne Konvention betyder, og hvilke Følger den vil føre med sig — at ligesom paa den ene Side Flertallets Indstilling gør Ret og Skel til alle Sider, saaledes vil under de nuværende Omstændigheder Vedtagelsen af Mindretallets Indstilling være Indledningen til en Kæde af — lad mig ikke bruge for stærke Udtryk og sige Ulyk-